

Uendelig mange eksempler har været fremlagt både i dagspressen og for udvalget på, hvordan Dansk Landbrugs Realkreditfond har varetaget og misrøgtet monopol, som har betydet, at landmænd har fået højere finansieringsudgifter, end de ellers skulle have, man har skullet betale dobbelte lånesagsgebyrer, man har skullet betale dobbelte administrationsbeløb, osv. osv.

I forbindelse med konverteringsbølgen, hvor man skulle omlægge de højt forrentede kontantlån til de lavtforrentede, sad uendelig mange landmænd tilbage i en situation, hvor Dansk Landbrugs Realkreditfond simpelt hen blokerede for omlægning, fordi omlægningen selvfølgelig ville betyde, at det foranstående lån blev større på grund af omkostninger osv.

Også i de tilfælde, hvor den almindelige kreditforening sagde: Nå, men det er også lige meget, så vil vi godt tage hele lånet selv, så slipper I for hele risikoen, sagde Dansk Landbrugs Realkreditfond: Nej, vi opgiver ikke monopol, vi viger ikke. Hvem var taberen? Det var den enkelte landmand.

Men efter den positive første behandling, ja, så gik altså partimaskinerne i gang rundt omkring, som det er normalt herinde, og der kom de besynderligste begrundelser for, hvorfor man alligevel ikke skulle ophæve dette her monopol.

I SF har man et eller andet lønligt håb om, at dispensationen fra EU's kapitalkrav på et eller andet tidspunkt vil give en mulighed for, at nogle økologiske landmænd kan låne penge særlig billigt, og det kan man jo så tro på eller lade være. Enhedslisten siger, at man er imod ud fra større landbrugspolitiske betragtninger – hvad det så end er – men det er i hvert fald noget, jeg kan forholde mig til. Socialdemokratiet og de andre regeringspartier siger slet ingenting, men det plejer de heller ikke. De har jo for vane ikke at svare på noget som helst.

Men så kommer det morsomme: Tilhængerne af forslaget, Venstre og Det Konservative Folkeparti, som på alle andre leder kæmper mod monopoler, indtager en morsom holdning. Det burde egentlig være obligatorisk læsning for folketingsmedlemmerne at læse betænkningen og se argumentationen fra Venstre og Det Konservative Folkeparti, hvor man dels siger: Jaja, vi vil af med monopolerne, men vi vil kun lave en delvis liberalisering med et monopol på 10-15 pct. Det vil sige, at man slet ikke har gjort sig nogen overvejelser om, hvordan det bedst kunne afskaffes.

Men det er der åbenbart nogle, der har fortalt dem i mellemtiden, for nu skal der lige pludselig være en fornyet udvalgsbehandling, og så bliver tillægsbetænkningen helt anderledes morsom: Nu har man fundet ud af, at det betækningsbidrag, man afgav, kun var en undskyldning for at lade være med at gøre det, man havde sagt, man ville gøre, og det måtte man så forklare sig ud af på en eller anden måde. Og nu er det helt, helt andre begrundelser, der gør sig gældende.

Jeg er nødt til at sige, at hvis der havde været tale om et nyt parti eller helt nye folketingsmedlemmer, ville jeg aldrig have taget den sag op. Men i hvert fald Venstres ordfører på området er kendt og respekteret for sin store viden om realkredit, og hvordan det her har kunnet passere gennem hr. Jens Hald Madsens hænder kunne det være meget morsomt at få en forklaring på.

Men det, vi kommer ud for, når vi stemmer, er altså, at Fremskridtspartiet har sagt til Venstre og De Konservative, at hvis det skal handle om, at lånegrænsen for landbruget skal være 70 pct., skulle det ikke skorte på vilje fra vores side. Det skriver vi i betænkningen. Og hvis der skulle være sikkerhed for, at økonomiministeren også implementerede de 70 pct., hvis et flertal bad om det, ville vi lade ikrafttrædelsesbestemelsen være af en sådan art, at lovforslaget først trådte i kraft, når de 70 pct. var implementeret. Alle indvendinger blev altså imødekommet.

Men nu står vi alligevel med denne meget morsomme tillægsbetænkning, og jeg kan fortælle Venstre og De Konservative, og især hr. Jens Hald Madsen, at den skal blive indrammet og hængt op på mit kontor og blive fremvist om mange år, når hr. Jens Hald Madsen er blevet et erfarent medlem af dette Ting.

Jens Hald Madsen (V):

Venstre har set positivt på forslaget, fordi vi netop synes, det er bedst med fri konkurrence og derfor er imod monopoler. Men jeg vil gerne pointere, at vi mener også, det er vigtigt at tage højde for konsekvenserne af at ophæve dette monopol, og jeg tror ikke, at hverken fru Kirsten Jacobsen eller andre helt kan gennemskue de kreditpolitiske og økonomiske konsekvenser af at ophæve DLR's monopol.

Det afgørende for os har været den kritik, der er kommet fra Nationalbanken og Økonomiministeriet om selve lånegrænseproblematikken: Hvis man foretager en liberalisering, vil man få